

Số: /BCTT-BPC

Hải Dương, ngày tháng 12 năm 2021

BÁO CÁO THẨM TRA
Về tình hình chấp hành pháp luật trên địa bàn tỉnh năm 2021
(Trình tại kỳ họp thứ 5 - HĐND tỉnh khóa XVII)

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, Luật sửa, đổi bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2019 và chuẩn bị kỳ họp thứ 5 - HĐND tỉnh khóa XVII, Ban pháp chế đã tiến hành các hoạt động giám sát, khảo sát tình hình chấp hành pháp luật trên địa bàn tỉnh. Trên cơ sở báo cáo của Ủy ban nhân dân tỉnh về công tác đảm bảo an ninh trật tự; công tác tiếp công dân, giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo của công dân; công tác phòng chống tham nhũng và thực hành tiết kiệm chống lãng phí; báo cáo của Chánh án Tòa án nhân dân tỉnh, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh và báo cáo công tác thi hành án dân sự, Ban pháp chế có ý kiến như sau:

I. TÌNH HÌNH CHUNG

Năm 2021, tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn tỉnh tiếp tục được giữ vững; đảm bảo an toàn tuyệt đối Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng và cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021 – 2026; thực hiện tốt công tác phòng, chống dịch Covid-19. Công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo được các cấp, các ngành quan tâm thực hiện; công tác phối hợp trong đấu tranh, phòng chống tội phạm, vi phạm pháp luật được coi trọng; chất lượng hoạt động điều tra, truy tố, xét xử được nâng lên, cơ bản đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp, góp phần giữ vững tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và thực hiện hiệu quả các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh năm 2021.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, tình hình tội phạm, vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội còn diễn biến phức tạp. Một số loại tội phạm về trật tự, an toàn xã hội, tội phạm về xâm phạm sở hữu có chiều hướng gia tăng và diễn biến phức tạp như tội Giết người, tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản qua mạng xã hội, mạo danh các cơ quan tư pháp...; tranh chấp dân sự, kinh doanh thương mại và khiếu kiện hành chính diễn biến phức tạp; công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhân dân tại một số địa phương còn hạn chế.

II. KẾT QUẢ VIỆC CHẤP HÀNH PHÁP LUẬT TRÊN MỘT SỐ LĨNH VỰC

1. Công tác quốc phòng, an ninh

Triển khai thực hiện tốt nhiệm vụ quân sự, quốc phòng địa phương; hoàn thành chỉ tiêu giao quân năm 2021 và tổ chức tốt các lớp bồi dưỡng kiến thức quốc phòng - an ninh, diễn tập phòng chống lụt bão, tìm kiếm cứu nạn; thực hiện tốt chính sách hậu phương quân đội, xây dựng khu vực phòng thủ tỉnh vững mạnh; duy trì nghiêm chế độ trực ban sẵn sàng chiến đấu.

Công tác bảo đảm an ninh, trật tự trên địa bàn tỉnh đã bám sát các mục tiêu, nhiệm vụ đề ra. Chủ động phát hiện, ngăn chặn, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, phản động; không để xảy ra các tình huống bị động, bất ngờ. Mở nhiều đợt cao điểm, lập nhiều chuyên án tấn công trấn áp tội phạm tại các địa bàn trọng điểm; hoạt động điều tra, phá án đạt tỷ lệ cao. Phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc và các chương trình quốc gia phòng chống tội phạm, tệ nạn xã hội được quan tâm chú trọng. Tai nạn giao thông giảm cả 3 tiêu chí (*số vụ, số người chết, số người bị thương*), số vụ cháy giảm so với cùng kỳ năm trước, không có thiệt hại về người.

Tuy nhiên, công tác tuyển chọn, gọi công dân nhập ngũ tại một số địa phương còn khó khăn; tình hình tội phạm và tệ nạn xã hội còn diễn biến phức tạp¹; công tác phòng ngừa xã hội hiệu quả chưa cao, việc nắm bắt tình hình, giải quyết mâu thuẫn trong nhân dân có việc chưa kịp thời. So với cùng kỳ năm 2020, tội phạm giết người tăng, tính chất hậu quả ngày càng nghiêm trọng; tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản sử dụng công nghệ cao², tội phạm xâm hại tình dục trẻ em... còn diễn biến phức tạp; vi phạm pháp luật của người tham gia giao thông diễn ra khá phổ biến.

2. Công tác tiếp công dân, giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo của công dân

Năm 2021, công tác tiếp công dân trên địa bàn tỉnh được các cấp, các ngành quan tâm và nghiêm túc thực hiện. Hoạt động tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo tiếp tục có những chuyển biến rõ nét. Việc kiểm tra, rà soát, giải quyết các vụ việc khiếu nại, tố cáo đông người, phức tạp, kéo dài đã được quan tâm thực hiện. So với năm 2020, số lượng công dân đến khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh tại trụ sở tiếp công dân các cơ quan hành chính nhà nước

¹ Tội phạm ma túy khởi tố 527 vụ, tăng 144 vụ so với cùng kỳ năm 2020; tội phạm giết người 23 vụ, tăng 07 vụ, trong đó có 06 vụ giết người thân và có vụ có tính chất đặc biệt nghiêm trọng, diễn hình như vụ Cao Tài Năng phạm tội giết người, cướp tài sản ... xảy ra ngày 28/11/2020 tại TP Hải Dương.

² Liên quan đến các hành vi: Lừa đảo thông qua mạng xã hội, mạo danh các cơ quan tư pháp để lừa đảo.

tăng 44,2%, số lượng đơn của công dân gửi đến tăng 14,6%. Công tác đối thoại trong quá trình giải quyết khiếu nại được quan tâm, đặc biệt công tác hòa giải ở cơ sở được chú trọng đã góp phần giải quyết những vụ việc, mâu thuẫn mới phát sinh trong nhân dân. Việc thực hiện công khai kết quả giải quyết khiếu nại, tố cáo cơ bản đã được các cấp, các ngành thực hiện đảm bảo, đúng quy trình, quy định của pháp luật.

Bên cạnh kết quả đạt được, một số vụ việc khiếu kiện đông người, phức tạp trước đây đã được giải quyết nhưng vẫn tiềm ẩn sự bất ổn và yếu tố phức tạp; chưa chủ động, nỗ lực giải quyết dứt điểm các vụ việc khiếu nại, tố cáo ngay từ cấp cơ sở; còn tình trạng gửi đơn vượt cấp xảy ra; việc phân loại đơn có trường hợp chưa chính xác. Công tác phối hợp giữa các ngành, các cấp trong việc giải quyết khiếu nại, tố cáo có việc chưa chặt chẽ, còn lúng túng, đùn đẩy trách nhiệm. Công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật về tiếp công dân tại một số cơ quan, đơn vị, địa phương hiệu quả chưa cao.

3. Công tác phòng, chống tham nhũng và thực hành tiết kiệm chống lãng phí

Các cấp, ngành, địa phương đã thực hiện tốt các giải pháp phòng ngừa tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí; coi trọng việc triển khai thực hiện các biện pháp phòng ngừa gắn với hoạt động thanh tra, kiểm tra; củng cố, nâng cao trách nhiệm đội ngũ cán bộ, công chức trong công tác phòng chống tham nhũng và thực hành tiết kiệm chống lãng phí; việc thực hiện quy định về công tác cán bộ, kê khai tài sản, thu nhập, chuyển đổi vị trí công tác cơ bản được các địa phương, cơ quan, đơn vị thực hiện nghiêm túc, công khai, minh bạch. Năm 2021, đã triển khai 156 cuộc thanh tra hành chính và 834 cuộc kiểm tra, thanh tra chuyên ngành; phát hiện nhiều vi phạm kinh tế với số tiền 59 tỷ 517 triệu đồng; kiến nghị thu hồi 17 tỷ 091 triệu đồng, kiến nghị giảm giá trị quyết toán và xử lý khác 33 tỷ 672 triệu đồng; xử phạt vi phạm hành chính 8 tỷ 754 triệu đồng và nhiều kiến nghị chấn chỉnh hạn chế, thiếu sót của các cơ quan, đơn vị.

Tuy nhiên, công tác tự kiểm tra, phát hiện tham nhũng qua hoạt động thanh tra ở một số địa phương, cơ quan, đơn vị chưa cao, việc chấp hành pháp luật, kỷ luật tài chính và quản lý, sử dụng ngân sách chưa nghiêm. Tình trạng vi phạm quy định pháp luật, tiêu chuẩn, định mức, chế độ gây lãng phí ngân sách nhà nước còn tồn tại; việc xây dựng định mức kinh tế kỹ thuật, đơn giá để làm căn cứ cho các đơn vị thực hiện đặt hàng theo quy định của Nghị định 32/2019/NĐ-CP chưa kịp thời; công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng, tiến độ thực hiện dự án và giải ngân vốn đầu tư công của một số dự án còn chậm; công tác quản lý, sử dụng đất đai còn thiếu chặt, còn dự án chậm triển khai để đất hoang hóa, lãng phí.

4. Công tác kiểm sát

Công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp của Viện kiểm sát nhân dân hai cấp tỉnh Hải Dương đã đạt được nhiều kết quả tích cực, trách nhiệm công tố được tăng cường, đảm bảo việc khởi tố, truy tố có căn cứ, đúng pháp luật, không để xảy ra bỏ lọt tội phạm, truy tố oan người vô tội. Nhiều vụ án được dư luận quan tâm đã được truy tố, xét xử kịp thời, phục vụ tốt yêu cầu chính trị của địa phương; Kiểm sát chặt chẽ việc tiếp nhận tố giác, tin báo tội phạm, kiến nghị khởi tố đạt tỷ lệ cao, tỷ lệ giải quyết án trong giai đoạn điều tra, xác định án trọng điểm đều vượt tỷ lệ ngành giao; án trả hồ sơ để điều tra bổ sung giữa các cơ quan tố tụng chiếm tỷ lệ thấp. Công tác kiểm sát các vụ án hình sự, các vụ, việc dân sự, hành chính, kinh doanh thương mại, lao động và kiểm sát thi hành án dân sự tiếp tục được nâng cao. Các kiến nghị, kháng nghị, yêu cầu trong các mặt công tác cơ bản đảm bảo có căn cứ, sát thực tiễn, đúng pháp luật và được chấp hành nghiêm chỉnh.

Bên cạnh những kết quả đạt được, tiến độ giải quyết và chất lượng kiểm sát điều tra một số vụ án hình sự chưa cao; công tác kiểm sát, đôn đốc án hành chính, dân sự có vụ việc còn để kéo dài; công tác kiểm sát thi hành án treo, án cải tạo không giam giữ ở một số địa phương còn hạn chế; việc trả hồ sơ để điều tra bổ sung giữa các cơ quan tiến hành tố tụng chưa được khắc phục triệt để.

5. Công tác xét xử

Toà án nhân dân hai cấp tỉnh Hải Dương đã bám sát sự chỉ đạo của ngành dọc cấp trên và nhiệm vụ chính trị của địa phương, khắc phục khó khăn, hoàn thành tốt các nhiệm vụ đề ra. Năm 2021, Toà án nhân dân hai cấp đã giải quyết, xét xử 5.722/6.184 vụ việc các loại, đạt tỷ lệ 92,5%; chất lượng xét xử, giải quyết các loại vụ án tiếp tục được giữ vững, đảm bảo đúng người, đúng tội, đúng pháp luật; không có trường hợp xử oan người không phạm tội hoặc bỏ lọt tội phạm; tỷ lệ án hủy, sửa do lỗi chủ quan của Thẩm phán thấp hơn quy định; đã phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tố tụng xét xử kịp thời, nghiêm minh các vụ án, đặc biệt là án trọng điểm, án đặc biệt nghiêm trọng, án phức tạp được dư luận xã hội quan tâm. Công tác hoà giải, tổ chức đối thoại được thực hiện có hiệu quả.

Tuy nhiên, tiến độ giải quyết các tranh chấp dân sự, kinh doanh thương mại, án hành chính còn chậm, có vụ án còn để kéo dài; án hủy, sửa do lỗi chủ quan của Thẩm phán và các sai sót về hành chính tư pháp chưa được khắc phục triệt để. Tình trạng chậm chuyển văn bản tố tụng cho đương sự, cơ quan liên quan vẫn còn xảy ra ở một số tòa án cấp huyện. Việc áp dụng công nghệ thông tin trong việc số hoá các bản án để tiến tới Toà án điện tử những năm gần đây tuy đã được quan tâm nhưng vẫn còn hạn chế.

6. Công tác thi hành án dân sự

Năm 2021, công tác thi hành án dân sự trên địa bàn tỉnh đã có nhiều cố gắng, kết quả thi hành án về việc và về tiền có điều kiện thi hành đều đạt, vượt chỉ tiêu ngành giao (*về việc đạt 83,99%; về tiền đạt 44,26%*). Việc xét miễn, giảm thi hành án dân sự và cưỡng chế thi hành án đảm bảo đúng trình tự, quy định của pháp luật. Công tác giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo tiếp tục được quan tâm, chú trọng và giải quyết kịp thời. Công tác tuyên truyền, triển khai thực hiện các Nghị quyết của Quốc hội, văn bản chỉ đạo của Tổng cục Thi hành án dân sự và của tỉnh về công tác thi hành án được tăng cường.

Tuy nhiên, kết quả thi hành án về tiền giảm so với cùng kỳ năm 2020 (*giảm 4,3%*); một số vụ việc còn tồn đọng, kéo dài, chưa được giải quyết dứt điểm, đặc biệt là những vụ việc liên quan đến tín dụng ngân hàng; số việc phải tiến hành cưỡng chế còn nhiều; việc theo dõi, kiểm tra, đôn đốc công tác thi hành án dân sự một số đơn vị cấp huyện chưa quyết liệt, hiệu quả.

III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đối với Ủy ban nhân dân tỉnh

Chỉ đạo các cấp, các ngành tiếp tục coi trọng, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật nhằm nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật trong cán bộ và nhân dân.

Chủ động xây dựng kế hoạch, kịch bản phòng chống dịch bệnh Covid 19 năm 2022 linh hoạt, hiệu quả đảm bảo mục tiêu kép “vừa phòng chống dịch, vừa phục hồi, phát triển kinh tế - xã hội”.

Tăng cường chỉ đạo công tác thanh tra, kiểm tra, nhất là thanh tra trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, tổ chức, đơn vị trong hoạt động tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo; tập trung chỉ đạo giải quyết dứt điểm các vụ việc khiếu nại, tố cáo nổi cộm, bức xúc, đông người và những vụ việc mới phát sinh ngay từ cấp cơ sở, không để phát sinh điểm nóng, hạn chế tình trạng đơn khiếu nại, tố cáo đông người, vượt cấp xảy ra.

Thực hiện tốt các giải pháp phòng ngừa tham nhũng, thực hành tiết kiệm chống lãng phí; coi trọng việc triển khai thực hiện công tác phòng ngừa gắn với hoạt động thanh tra, kiểm tra.

2. Đối với các cơ quan tư pháp

Tiếp tục quán triệt, triển khai tổ chức thực hiện tốt các Nghị quyết của Đảng, Quốc hội về công tác tư pháp và cải cách tư pháp, gắn việc thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm của ngành với việc thực hiện các yêu cầu của cải cách tư pháp trong tình hình mới.

Chủ động phối hợp, thực hiện hiệu quả các biện pháp phòng ngừa, đấu tranh phòng chống các loại tội phạm và tệ nạn xã hội; kiên quyết trấn áp, xử lý tội phạm, không để hình thành, phát sinh các “điểm nóng” về an ninh trật tự. Nâng cao chất lượng hoạt động điều tra, truy tố, xét xử và thực hiện tốt nhiệm vụ chống oan, sai, bỏ lọt tội phạm.

Trên đây là báo cáo thẩm tra về tình hình chấp hành pháp luật trên địa bàn tỉnh năm 2021, Ban pháp chế báo cáo để Hội đồng nhân dân tỉnh xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Các đại biểu HĐND tỉnh;
- Các đại biểu tham dự kỳ họp;
- Lưu BPC, VT.

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Bùi Học Anh